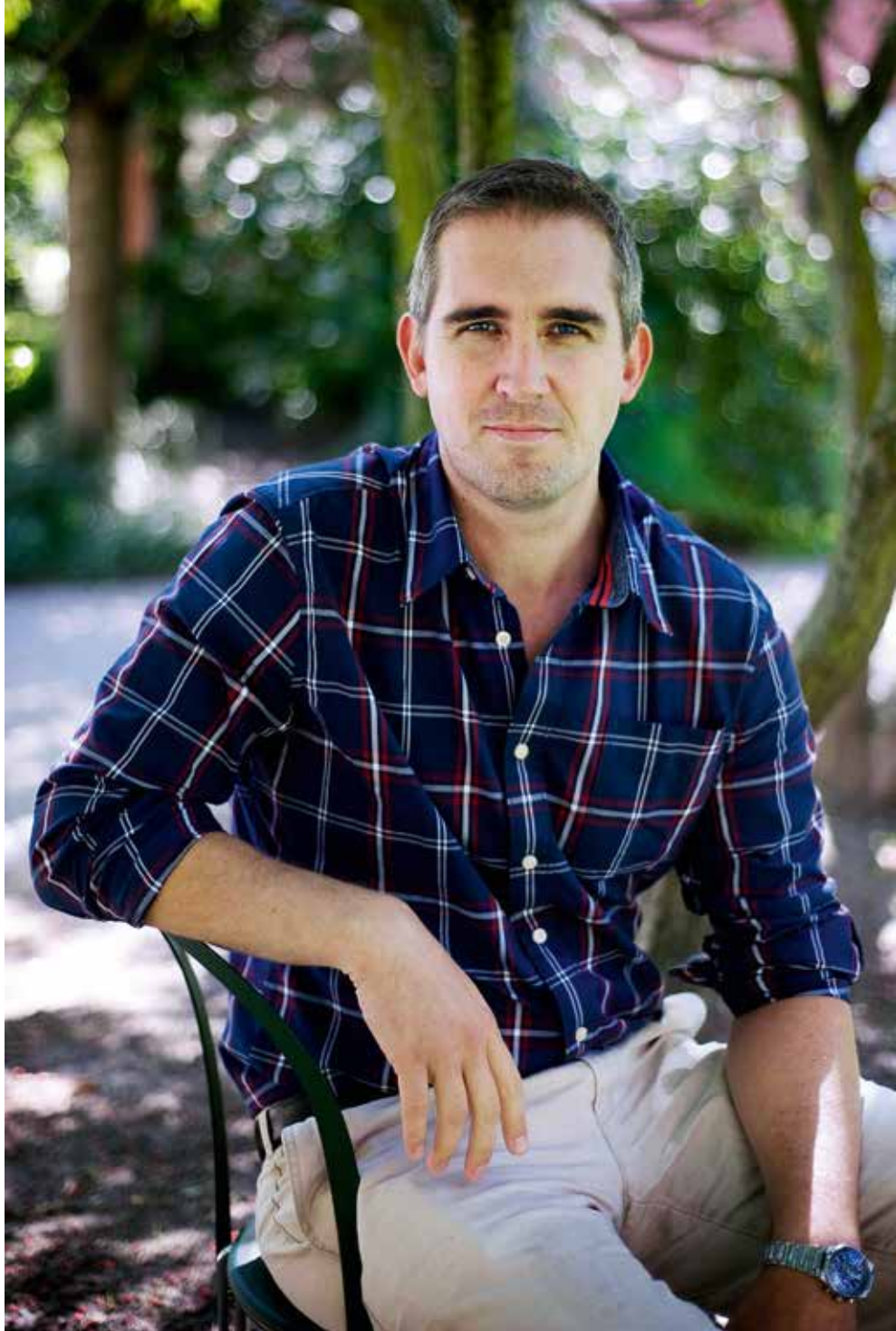

Elva år gammal odlade han sina första pumpor. I dag är Ola Melin stadsträdgårdsmästare i Malmö och avdelningschef på gatukontorets planeringsavdelning.

– Malmö ska vara en tillåtande stad. Vi tror inte på att säga nej, utan i stället på att tänka "intressant". Då kommer man fram till bra lösningar.

TEXT **PETTER EKLUND** FOTO **JENNY LEYMAN**

“Vi ska bygga tätt och grönt”

Malmö har gjort en ryktbar resa från industri- till kunskapsstad och Ola Melin är en av dem som försöker hålla ihop den växande staden. Under utvecklingen har man satsat mycket på det offentliga rummet, en politik som Malmö har drivit genom sin moderna historia, där legendariska stadsarkitekter som Erik Bülow Hübe har drivits av starka sociala visioner. Hur får man stadsväven att hålla samman?

– Malmö växer snabbt och det är en utmaning att jobba med förtätning, att sluta bygga på åkermark och i stället arbeta inåt. Vi ska bygga tätt och grönt och då måste man vara både klok och försiktig med de befintliga ytorna, säger Ola Melin. Historiskt sett har Malmö varit känd för sina parker och gavs tidigt smeknamnet "Parkernas stad".

I dag är begreppet inte så känt som det skulle kunna vara, men det är en av Ola Melins ambitioner att det åter ska bli ett uttryck alla känner igen. Pildammsparken och Kungsparken är klassiska parker, men i väster, på gammal industrimark utåt havet, finns moderna Scaniaparken, Daniaparken och Stapelbäddsparken.

Den sistnämnda är sprungen ur Kockumsvarvets stapelbädd där fartyg en gång byggdes, och bjuder ingen lummig grönska utan är en skate- och aktivitetspark. Skateboardåkare möter ofta ilska tillrop och förbud, men här har de fått en fristad.

– Malmö ska vara en tillåtande stad. Vi tror inte på att säga nej, utan i stället på att tänka "intressant". Då kommer man fram till bra lösningar.

Stapelbäddsparken har fått internationellt rykte som en skatepark i toppklass. När skomärket Vans ville förlägga skate-VM till Malmö bekostade man också en ny skatepark i stadsdelen Hyllie.

– Skatesportens ambassadör, legendaren Tony Hawk var här tillsammans med skatelite och tävlade. Världen har fått upp ögonen för Malmö som skatestad, säger Ola Melin.

Att satsa på samverkan och kvalitet är viktigt för värmen i varumärket Malmö, som samtidigt naggas i kanten av segregation och skjutningar. Det gäller att se framåt, försöka skapa en stad för alla.

– Offentliga satsningar betyder mycket för staden som besöksmål, men också för Malmöborna som känner sig stolta.

Är man stolt över något tar man hand om det, vårdar det. I ambitionen att bygga för framtidens Malmö har politikerna valt att bygga i utkanten, precis som man anlade Pildammsparken för drygt hundra år sedan, då i stadens utkant.

Ola Melin arbetar med den nya stadsparken Lindängelund i södra Malmö, som ska bli ett område både för de närboende, men också utflyktsmål för Malmöbor och turister. Parkens 100 hektar motsvarar nästan 200 fotbollsplaner, dubbelt så mycket som Pildammsparken upptar.

– Vem vet hur Malmö ser ut om hundra år? Då ska man i alla fall kunna säga att staden på 00-talet gjorde en klok investering.

Parken byggs i etapper. Millenniumskogen, där Malmöbor planterade träd vid millenniumskiftet, invigdes förra året. Ola berättar om upphöjda växtrum som genererar en kontemplativ känsla för besökarna, och om speciella biotoper.

– Stenarbetena i huggen, kallmurad Bjärlövsganit är fantastiska. Det är nästan Macchu Picchu-varning på vissa delar.

Förra året fick Malmö stad priset Euopen garden award för sitt utvecklingsarbete med gröna områden.

Nya stenverk är på gång i staden. Pål Svenssons stenprisbelönta

"Offentliga satsningar betyder mycket för staden som besöksmål, men också för Malmöborna som känner sig stolta."

verk *Utblick/Insikt* invigdes nyligen på Posthusplatsen, där flyktingar togs emot i fjol, och fungerar som en konstnärlig koppling mellan den gamla och nya staden, mellan då, nu och i morgon.

I december invigdes också Dag Hammarskjölds torg nära Malmö live, med konstverk av Maha Mustafa, bland annat *Shoreline*, en 25 meter lång diabasbänk, huggen av Zaarstone.

Ola Melin berättar fascinerat om samarbetet.

– Att höra Ted Zaar och Mustafa bolla metoder och tidpunkter har varit lärorikt. Många kallar sten ett dött material, men det handlar mycket om stenens dynamiska kvaliteter, hur den ändrar sig utifrån väderlekar och hur den åldras.

Torget markyta består av mönsterlagd granit som rimmar med mönstret inuti konserthuset. Inne möter ute, allt interagerar.

Efter Västra hamnen ska staden växa vidare i Nyhamnen, området norrut, som är nästa heta byggzon för bostäder.

– Det är ytterligare ett grepp att föra Malmö närmare havet.

Det är poppis med havsnära lägen, men också blåsigt och bistert. Att Malmö historiskt lade sig en bit in från havet och bådade in sig i träd är ingen slump, snarare gammal klokskap.

Ola Melin har haft legendariska föregångare, bland annat stadsträdgårdsmästare Birger Myllenberg som arbetade under Malmös kliv in i folkhemmet under 1920–40-talen. Parker för alla var en viktig demokratisk princip.

– Myllenberg var hands on. Han cyklade runt, räknade svanar i parksjöarna, pekade med hela handen och bestämde vilka träd som skulle stå var.

Stadsträdgårdsmästarens roll har utvecklats.

– Jag får aldrig hålla på med växter längre, utan möten, papper, budgetar, säger Ola med viss längtan i rösten.

– Men när någon skriver och frågar hur de ska plantera sin rhododendron blir jag själglad och försöker verkligen svara själv.

Odlandet sitter i ryggraden. Föräldrarna lämnade Stockholm under den första gröna vågen och Ola växte upp på en gård i Tomelilla. Han blev tidigt intresserad av grödor och självhushåll.

– Jag experimenterade med jorden, stoppade ner saker i den.

Det var där pumporna kom upp.

Via en omväg som torpedtekniker på ubåt och studier i USA, började han plugga till landskapsarkitekt på jordbrukshögskolorna i Alnarp och Uppsala. Han drev egen arkitektbyrå några år, blev chef för odlingsenheten på Alnarp, fakultetsdirektör och sedan chef för Sofiero utanför Helsingborg.

Men när Malmö hörde av sig med en förfrågan om jobbet som stadsträdgårdsmästare var det något extra som lockade. Kanske är det Malmös magnetism, drivet i stadens utveckling och människorna som är stadens innehåll. Många spännande beslut och invigningar återstår. ■